

LA GUERRA DE SUCCESSIÓ

Després de la profunda crisi de la guerra contra Felip IV que va deixar aturada Catalunya, en ple regnat de Carles II i per primera vegada, eren assenyalats els indicis d'un desig de renaixença econòmica per part dels catalans. Però no és això solament. No és sols el deler d'un avenç material que torni la prax peritat a Catalunya; és també el deler d'intervenció en la política espanyola, al marge de la qual havien viscut els catalans bona part dels segles XVI i XVII.

Les guerres interminables amb França, in vasora diverses vegades, en no gaires anys, del territori català, el recordma teix dels darrers anys de la guerra dels Segadors i l'apropiació del Rosselló i la Cerdanya, i encara la competència dels productes francesos, teixits principalment, introduïts al Principat, treballaven els ànims i els nodrien d'hostilitat envers França. D'altra banda, en els darrers temps del segle XVII, mentre a Madrid les intrigues del partit afrancesat i dels representants de França guanyaven posicions a la Cort i fora d'ella, a Catalunya els contingents austríacs enviats per ajudar-la contra l'invasor francès i, sobretot, el príncep de Dammstadt, que els comandava i que va saber encarnar els sentiments i els interessos populars, guanyaven voluntats per a la causa de l'arxiduc Carles d'Àustria, el rival de Felip d'Anjou, pretendent francès.

El testament de Carles II designà Felip d'Anjou, net de Lluís XIV, com a successor. L'entronització de la dinastia borbònica estimulava els governants centrals i llurs delegats a l'escomesa contra les institucions catalanes; perquè Lluís XIV encarnava l'esperit autoritari i centralitzador, i aquest mateix esperit duia Felip V, i aquest era també l'esperit del Consell de Castella.

Però, malgrat les topades que des del començament del regnat van produir-se entre les autoritats d'una i altra banda, els començaments del regnat van descapdellar-se sense conflictes irreparables.

Malgrat els incidents abundosos i les discrepàncies que van produir-sihi, en tres mesos les Corts van arribar a felix conclusió. Foren les Corts catalanes de 1701-1702, les primeres Corts que presidia el novell rei. I van arribar a felix conclusió perquè no sols Felip havia reconegut tots els drets i privilegis del Principat i n'havia enfortit d'altres cap a una més àmplia llibertat, sinó que havia donat satisfacció als catalans en algunes de les seves més altes aspiracions de caràcter econòmic. Però la major part dels catalans seguien, per adhesió dinàstica i per esperit tradicionalista, aferrats a la causa de l'arxiduc. La gran Aliança d'Anglaterra, Àustria i Holanda podia proporcionar una garantia prou ferma de confiança davant una Espanya profundament dividida i una França voltada d'enemics. Amb la garantia del pacte de Gènova els catalans van creure que podien llançar-se a la lluita; i, quan, per segona vegada, l'estol aliat va aparèixer davant de Barcelona, aquest cop duent a bord l'arxiduc, els catalans en gran nombre van acudir a fer-li homenatge, i, al cap d'un mes, el virrei Velasco hagué de signar la capitilació de Barcelona, i el 7 de novembre de 1705 l'arxiduc -Carles III- hi feia la seva entrada triomfal.

Aragó, València i Mallorca van seguir l'exemple de Catalunya; Menorca va caure en mans dels anglesos, els quals ja no l'abandonarien. Barcelona va resistir un setge dirigit personalment per Felip V. Dues vegades (en 1706 i en 1710) els aliats -i els catalans amb ells- van en-